

PEN NORWAY

PEN Norway Turkey Project

**PEN Norveç, yaptığı haber nedeniyle ölüm
tehditlerine maruz kalan kadın gazeteci Seyhan
Avşar ile röportaj**

Yayımlama tarihi: 14 Haziran 2022

PEN Norveç, yaptığı haber nedeniyle ölüm tehditlerine maruz kalan kadın gazeteci Seyhan Avşar ile röportaj gerçekleştirdi

Seyhan Avşar, Türkiye’de adliye muhabirliği de yapan genç bir kadın gazeteci. Mayıs 2022’de eroin kaçakçılığı ile ilgili bir dosya hakkında yaptığı haberin akabinde bir erkekten online olarak son derece ciddi ölüm tehditleri almaya başladıktan sonra kendini koruma altına almak zorunda kaldı. Türkiye’deki birçok gazeteci gibi Seyhan da sadece mesleğini icra ettiği için birçok ceza yargılaması ile karşı karşıya kaldı. 2021 yılında PEN Norveç, Seyhan aleyhine düzenlenen iddianamelerden birini analiz etti ve yine Seyhan PEN Norveç’in Türkiye çalışmaları kapsamında makaleler yazarak çalışmaya katkı da bulundu. Son yaşanan bu güncel ve sanal şiddet içerikli bu saldırının akabinde kendisine ulaştık ve karşı karşıya olduğu bu durumu ve nasıl olduğunu konuştuk.

Öncelikle nasılsın? Bu durumla nasıl başa çıkıyorsun? Bu tür tehditler altında gündelik hayatını ve gazetecilik faaliyetlerini nasıl sürdürüyorsun?

Öncelikle tehdit alan ne ilk ne de son gazeteci olmadığımı farkındayım. Bugün hala yüzlerce meslektaşımız hapiste, sadece bugüne ait bir sorun değil bu. Gazetecilik yapan, kalemi doğrudan yana olan gazeteciler katledildiler bile, Hrant Dink’in ah’ı hala boğazımı düğümlüyor, Metin Göktepe'nin haber takibi sırasında işkence ile katledilmesinin hesabı hala verilmiş değil, Uğur Mumcu'nun katili hâlâ bulunamadı(!). Tüm bunlar yaşanmışken ve yaşanmaya devam ediyorken, bu mesleğe başladığımdan beri bu tarz tehditlerle karşı karşıya kalacağımı biliyordum.

Bize biraz tehditlerin arka planını anlatabilir misin? Bu tehditler hangi haberinin akabinde başladı?

Türkiye’de organize olmuş bir suç örgütü ile bağlantılı olduğu iddia edilen B.D. isimli bir kişi ile ilgili bir haber kaleme aldım. Kendisi 16 kilo eroinle yakalanmıştı ve ifadesinde uzun yıllardır istihbarata çalıştığını beyan etmişti. Yazdığım haberin üzerinden haftalar geçti. O günlerde habere ilişkin herhangi bir tepki ile karşılaşmadım. Daha sonra başlayan bu ayar çekme isteklerinin ve tehditlerin, benim gazetecilik yapmaya, onları rahatsız edecek, işledikleri suçları ifşa edecek haberler yapmaya devam etmemle alakalı olduğunu düşünüyorum.

Peki bu haber sence neden bu tür bir süreci tetikledi? Yani bütün bu yaşadıklarını neye bağlıyorsun?

Yaşadıklarımın münferit ya da spesifik olmadığını yukarıda belirtmiştim aslında. Bu saldırıları Türkiye’de gazetecilik mesleğinin daima karşı karşıya olduğu saldırıların parçası olarak okuyorum... Halkın haber alma hakkı ve basın özgürlüğü fiili olarak güvence altına alınmadığı müddetçe bu saldırılar devam edecek...

Anlatmaktan rahatsız olmayacaksan, nasıl tehditlerle karşı karşıya olduğunu sorabilir miyiz? Sosyal medya tehditleri mi telefon mesajları mı? Tehditler tek kaynaktan mı yoksa çoklu bir saldırı altında mısın?

Önce özel bir numara tarafından arandım, açtığımda ses alamadım bir türlü. Sonrasında ise Instagram üzerinden bir hesaptan tarafıma mesaj atıldı. İlk mesaj, “Sen şu Halk Tv’de Alaattin Çakıcı arkasından atan it sen misin heval?” diye yazdı. Ne olduğunu anlayamadığım için, “Siz kimsiniz. Bu ne terbiyesizlik” dedim. Ardından mesajlar devam etti. “Bu Şule Aydın neci?” diye bir mesaj daha attı. İlerleyen mesajlarda, “G.. G... sağda solda konuşma. Elinde belge varsa konuş. Bunu bir yere yaz kaçma diğerleri gibi Almanya’ya. Kaydet beni” diye yazdı. 'Hakkınızda suç duyusunda bulunacağım' yazmam üzerine ise, “Çok kişi denedi. FETÖ, PKK, DHKP/C, Almanya’da Yeşiller Partisi, Adalet her yerde. Türk ol biraz. Ne yapmamı istersin sana” şeklinde mesajlar yazdı. Aslında başlangıçta yaşadığım olayı kamuoyuna duyurmayı düşünmedim. Ancak eşimin 'Önlem almamız gerekiyor' uyarısı nedeniyle gece bir tweet attım. Yüzlerce destek mesajı atılmış. Destek olan, dayanışma duygularını ileten herkese teşekkür ederim. (Tehditler halen devam ediyor)

Daha önce de birçok kez farklı sorunlarla karşı karşıya kaldığını biliyoruz. Hatta senin aleyhine düzenlenmiş bir iddianameyi yürüttüğümüz Türkiye İddianame Projesi kapsamında incelemiştik. Bugün karşı karşıya olduğun risk ile geçmiştekiler birbiri ile paralel mi yoksa farklılıklar içeriyor mu?

Yargı organlarının, kolluk güçlerinin yani devletin herhangi bir kurumunun, iktidarın hedefinde bir kez olduğunuz zaman artık daima hedefindesinizdir. Hakkımda açılan bir değil, birçok dava mevcut. Neden bana açılıyor, bir yerlere rahatsızlık veriyorum ki susturmak istiyorlar. Açtıkları davalarla susmadığımı gördükleri için muhtemelen daha gayri resmi yollarla ve doğrudan tehdit etmeye başladılar. Yanlış anlaşılmasın iktidarın doğrudan tehdit ettiğini düşünmüyorum ama hazırladıkları iddianamelerle,

açtıkları davalarla, sosyal medyada hedef göstermeleriyle beraber suç çetelerinin de hedefine girmiş oldum.

Yine basından ve senin açıklamalarından anladığımız kadarıyla tek hedef sen değilsin. Seninle birlikte iki kadın gazetecinin daha tehditlere maruz kaldığını okuduk. Kendilerinin onayı olmak kaydıyla bize onların karşı karşıya olduğu süreci anlatabilir misin?

Erkeğin egemen olduğu, meclisinden yargısına, sokağa kadar kadının ikincil konuma düşürüldüğü bu topraklarda yaşıyoruz. Dolayısıyla cürretiniz, cesaretiniz, yılmamanız bir kadın olduğunuz için erkek egemen kesimleri daha çok rahatsız eden bir şey oluyor. Bu sadece mesleğimizde değil, hayatın her alanında böyle. Bizim bakımımızdan ise şöyle kuruyorlardır muhtemelen; "Nasıl olur da birkaç kadın koskoca suç örgütünü korkmadan ifşa eder?"

Daha önce sadece senin değil ama Pelin Ünker, Çiğdem Toker, Canan Coşkun gibi birçok kadın gazetecinin hedef olduğunu biliyoruz. Tazminat davalarının, ceza davalarının görüyoruz ki ardı arkası kesilmiyor. Özellikle kadın gazetecilere yönelik daha büyük bir tahammülsüzlük var diyebilir miyiz? Öyleyse bunu neye bağlıyorsun?

Az önce değindiğim gibi erkekler karşılarında cürretli, başarılı kadın görmek istemiyorlar. Bahsettiğiniz meslektaşlarımın da hedef gösterilme sebepleri bizimkilerle aynı kulvarda aslında. Ayrıca sadece hedef gösterme değil, alanda haber takibi yaparken de bu böyle. Yani herhangi bir polis müdahalesinin olduğu bir eylem olduğunda, polis de örneğin erkek meslektaşlarımızdan önce kadınları iter.

Peki sen bu duruma karşı hukuki yollara başvurdu mu? Seni tehdit eden kişi yahut kişiler hakkında herhangi bir soruşturma başlatıldı mı? Senin güvenliğini sağlamaya yönelik herhangi bir adım atıldı mı yetkililer düzeyinde?

Savcılığa şikayet ettim beni tehdit edenleri, özel olarak bir koruma vs. gibi bir durum yok.

Bu tür saldırılar söz konusu olduğunda Türkiye’de gazetecileri korumak için nasıl mekanizmalar var? Üyesi olduğun bir sendika yahut meslek örgütü söz konusu mu?

Aslında birçok sendika var, basın örgütü olarak. fakat; sendikaların bu konuda tek başına önlem alması yetmez. Bu önlemlerin söyleminden, yargısına, kolluğuna kadar devletin alması gerekir. Türkiye’deki sendikalar bu tehditlere karşı yanımda olduklarını belirttiler. CHP Genel Başkanı da özellikle bu konuya dair açıklama yaptı.

Sevgili Seyhan, içtenlikle yanında olduğumuzu bilmeni isteriz. Bizlerin yapabileceği bir şey var mı? Buradan ifade özgürlüğü ve basın özgürlüğü çalışan uluslararası sivil toplum örgütlerine vermek istediğin bir mesaj var mı?

Birçok dayanışma mesajı aldım, siz de yanımda olduğunuz için çok teşekkür ederim. Fakat; bence basın özgürlüğünün tek başına basının özgürlüğü değil halkın haber alma hakkı da olduğunun iyi anlaşılması gerekiyor. Diolayısıyla sadece basın örgütlerinin değil, ama toptan kamuoyunun haber alma hakkına sahip çıktığı zaman basın özgür olacak. PEN Norveç’deki tüm güzel insanlara yanımda olup yalnız hissettirmedikleri için tekrar teşekkür ederim. Dayanışmayla...

**

PEN Norveç, Seyhan Avşar’ın ve başta Türkiye halklarının çoğulcu ve eleştirilen gazeteciliğe erişimi için mücadele eden Jin News ve Türkiye’nin Kürt illerinde yakın zamanda gözaltına alınmış olan tüm diğer editör ve gazeteciler olmak üzere Türkiye’deki tüm gazetecilerin yanındadır.

Türkiye’de risk altında olan bağımsız gazeteciliği desteklemek istiyorsanız, lütfen Evrensel Gazetesi gibi Türkiye’deki bağımsız gazetelerden birinin abonesi olma ihtimalini dikkate alın.

Seyhan aleyhine yazılmış iddianamenin detaylı analizi için; şu linke başvurabilirsiniz:

<https://norskpen.no/eng/nyheter/indictment-against-journalist-and-author-seyhan-avsar-oguz/>

Jin News editörü Ayşe Güney ile gerçekleştirdiğimiz ilham verici röportajı ise buradaki linkten okuyabilirsiniz:

<https://norskpen.no/eng/nyheter/triple-discrimination-life-as-a-woman-kurd-and-journalist-in-turkey/>
<https://norskpen.no/eng/nyheter/triple-discrimination-life-as-a-woman-kurd-and-journalist-in-turkey/>

Yazarlar Hakkında

Pen Norveç kendisini ifade özgürlüğünün savunulmasına adanmış bağımsız ve kar amacı gütmeyen bir örgüt olup, hapisanede yahut risk altında olan yazar ve gazetecileri desteklemektedir. PEN Norveç'in amacı her bir bireyin kendini özgürce ifade edebilme hakkına sahip olmasının sağlanmasıdır. PEN Norveç – dünyanın en geniş yazar ve ifade özgürlüğü örgütü olan – Uluslararası PEN örgütünün Norveç Şubesi olup 1921 yılında kurulmuştur.

Seyhan Avşar, Türkiye'deki Cumhuriyet Gazetesi bünyesinde çalışan bir gazetecedir. Kendisi bugüne kadar yaptığı haberler nedeniyle Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC), İstanbul Gazeteciler Derneği (İGD) ve Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD) ödülleri kazanmıştır. Avşar aynı zamanda Metin Göktepe Gazetecilik Ödülü'ne de layık görülmüştür.